

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
(0485) 338 300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Stichting Zwerfkatten Nederland
Mevrouw C. J. Radstake
Zuidzijdsedijk 90
3264 LJ Nieuw-Beijerland

Datum	Ons kenmerk	Telefoonnummer	Contactpersoon
14 november 2018	Z/074951	(0485) 729134	Dhr. H. Kars
Bijlage(n)	Uw kenmerk	Registratienummer	Onderwerp
1 (besluit)	-	HVN	Wet natuurbescherming, ontheffing fauna, terugplaatsen verwilderde katten door Stichting Zwerfkatten

Geachte mevrouw Radstake,

De aanvraag

Op 8 juni 2018 heeft u namens De Stichting Zwerfkatten Nederland, een aanvraag ingediend voor een ontheffing voor het vangen en terugplaatsen van verwilderde katten in bebouwd gebied volgens de Trap, Neuter, Return/Relocate & Care methode (hierna: TNRC methode).

Onderbouwing aanvraag

In het kader van overlastbestrijding van verwilderde katten worden deze gevangen, geneutraliseerd en weer losgelaten.

TNRC vanuit Stichting Zwerfkatten Nederland wordt ingezet om de volgende doelen te bereiken:

1. het aantal verwilderde en wilde zwerfkatten te verminderen door
 - a. het neutraliseren van zwerfkatten zodat er geen kittens geboren worden
 - b. waar mogelijk zwerfkatten te resocialiseren en te herplaatsen in een thuis of op een buitenplek
 - c. verwilderde kittens te socialiseren en plaatsen als huiskat.
2. het welzijn te verbeteren door permanente monitoring van zwerfkattenkolonies (bijvoeren, schuilplaatsen bieden, veterinaire hulp geven bij zieke en gewonde dieren en het wegvangen van nieuwe aanwas)
3. de predatiedruk van de kat op weide- en akkervogels en bedreigde diersoorten in en rondom Natura 2000 gebieden te verlagen
4. het actief in te zetten op neutralisatie bij boerderij/schuurkatten en zo te voorkomen dat er aanwas van zwerfkatten in weilandgebieden ontstaat
5. het publiek bewust te maken van hun verantwoord eigenaarschap en
6. op systematische wijze te inventariseren hoeveel zwerfkatten waar gevangen worden opdat een beeld ontstaat hoe groot en waar het zwerfkattenprobleem in Nederland aanwezig is.

Belangrijk hierbij is te vermelden dat de zwerfkatten via de TNRC-methode niet terugzet worden in de "vrije natuur". De gedragscode van Stichting Zwerfkatten Nederland geeft aan dat, indien mogelijk wilde zwerfkatten op de vanglocatie in hun vertrouwde omgeving teruggeplaatst worden.

Dit terugplaatsen mag alleen als dat in overeenstemming is met de voorwaarden van de ontheffingstekst van de provincie en in ieder geval niet in stiltegebieden, Natura 2000 gebieden of op plaatsen waar de predatiedruk aanzienlijk is. De gedragscode is een integraal onderdeel van de af te geven ontheffing.

Als tijdens dat proces blijkt dat een dier sociaal genoeg is, dan wordt het dier niet teruggeplaatst maar bemiddeld naar een nieuwe huissituatie. Alle zwervkatten krijgen een resocialisatiekans door de zwervkat in observatie te nemen en het gedrag van de zwervkat naar mensen toe te onderzoeken. De verwilderde zwervkat kan een achtergelaten huiskat zijn..

De Stichting Zwervkatten Nederland onttrekt dieren tijdelijk aan hun leefomgeving, neutraliseert ze en plaatst ze dan terug in dezelfde leefomgeving. Het gaat dan ook niet om het uitzetten maar meer om het tijdelijk onttrekken. Voor de periode 2017 -2018 is door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een gelijksoortige ontheffing, als nu is aangevraagd, verleend aan de Stichting Animal Foundation Platform. De activiteiten van deze internationale stichting zijn nu onder gebracht bij de in Nederland opererende Stichting Zwervkatten Nederland .

Het wettelijk kader en beleidskader

De Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten kunnen op grond van artikel 3.34, derde lid, van de Wet natuurbescherming (Hierna: Wnb) ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in artikel 3.34, eerste lid, Wnb voor het uitzetten van dieren.

Nota Faunabeheer

Op 18 april 2017 hebben wij de Nota faunabeheer Noord-Brabant vastgesteld. Hierin hebben wij ten aanzien van verwilderde katten het volgende opgenomen:

“In principe zijn exoten en verwilderde dieren niet beschermd onder de Wnb. Desondanks zal voor de bestrijding of het beheer van (invasieve) exoten en verwilderde diersoorten toch besluitvorming door GS nodig zijn en blijven. Dit indien voor de bestrijding of het beheer, de inzet van handelingen of middelen nodig is die enkel gereguleerd kan worden via de Wnb.

GS voeren als beleid dat exoten en verwilderde dieren niet thuishoren in de Brabantse natuur. Het opzettelijk loslaten of laten ontsnappen van dieren of het niet de benodigde zorg bieden aan gedomesticeerde dieren waardoor deze zich uiteindelijk in de natuur vestigen en verwilderen, is in principe ongewenst en niet toegestaan. Indien diersoorten (maar ook plantensoorten) in de natuurlijke omgeving worden aangetroffen, waarbij voldoende zeker is dat deze geen (wettelijk) eigenaar hebben of niet onder de zorg van een eigenaar vallen, dan dienen deze soorten bij voorkeur direct uit de natuurlijke omgeving te worden verwijderd. Dit is echter niet altijd mogelijk. Veel soorten (en dan vooral diersoorten) zijn prima in staat om in een natuurlijke omgeving te overleven en zelfs te vermenigvuldigen. Dit kan tot risico's leiden voor de inheemse natuur, maar ook tot schade aan economische belangen, waaronder landbouw, visserij, openbare veiligheid, etc. GS hanteren de beleidslijn dat voor soorten waarvan voldoende aannemelijk is dat deze zijn te beschouwen als 'exoot' of 'verwilderd', er een opdracht zal worden verleend om deze dieren met de daartoe geschikt geachte (en wettelijk toegestane) middelen te bestrijden. Een uitzondering hierop is voornamelijk de verwilderde kat. Bij motie van PS is de eerder verleende aanwijzing voor afschot ingetrokken.

Het provinciale beleid met betrekking (invasieve) exoten en verwilderde dieren zal nog nader worden uitgewerkt. Het provinciale Platform Invasieve Exoten zal hiertoe een lijst vaststellen van regionale exoten die problemen veroorzaken aan eerder genoemde belangen.

Vooruitlopend hierop zullen GS wel onder strikte voorwaarden ontheffing verlenen aan zwervkattenorganisaties om gevangen en gesteriliseerde zwervkatten, als onderdeel van de TNRC (trap, neuter en return & care) methode, weer uit te zetten. Vanwege het feit dat met betrekking tot dit onderwerp, nieuw beleid in ontwikkeling is, achten wij het wenselijk om een ontheffing voor de periode van één jaar te verlenen.”

Op 24 mei 2017 hebben wij goedkeuring verleend aan het door de FBE ingediende faunabeheerplan. Hierin is, voor verwilderde katten het volgende opgenomen:

“Verwilderde katten (onwenselijke predatie door een niet inheemse soort) en verwilderde duiven (schade aan gewassen en verspreiden van ziektes) zijn reeds door de provincie aangewezen. Dit zijn ook duidelijk aparte soorten. Gezien het feit dat deze soorten reeds zijn aangewezen zal hier verder niet inhoudelijk op in gegaan worden. Wel zijn zij opgenomen omdat er een meldingsplicht is afgegeven door de provincie.”

Overwegingen

De provincie is het bevoegd gezag voor het afgeven van een ontheffing in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna.

Het terugzetten van verwilderde katten heeft tot doel om op de langere termijn de druk op in het wild levende beschermde soorten, zoals zangvogels en bodembroeders te verminderen.

Doordat teruggeplaatste katten niet meer voor nageslacht kunnen zorgen, zal de druk van de populatie verwilderde katten afnemen ten opzichte van de oude situatie. De gecastreerde en gesteriliseerde verwilderde katten bezetten bovendien territoria die anders ingenomen kunnen worden door ‘nieuwe’ verwilderde katten. Gelet hierop kan het vangen en terugplaatsen van de verwilderde katten volgens de TNR methode worden gezien als de beste oplossing om het probleem van verwilderde katten beheersbaar te houden.

Het beleid van de Stichting Zwervkatten Nederland is erop gericht om verwilderde katten, niet zijnde de wilde kat (*Felis sylvestris*) welke valt onder het beschermingsregime voor habitatrichtlijnsoorten, te vangen, steriel te maken en terug te plaatsen. Deze methode is volgens de Stichting Zwervkatten Nederland, de meest effectieve en diervriendelijke, om zowel overlast als dierenleed te bestrijden. Deze methode die beschreven is door de Engelse bioloog Roger Tabor en onderzoek door Celia Hammond tonen aan dat het weghalen van katten uit een kattenkolonie op de langere termijn geen enkele zin heeft, omdat de leeggevallen plek wordt ingevuld door een nieuwe kat. Voorwaarde voor het vacuümeffect is uiteraard het beschikbaar zijn van een nieuwe kat die tot de kolonie kan toetreden. In een afgesloten stadstuin zal de plek van een weggevangen zwervkat niet ingevuld worden door een nieuwe zwervkat.

Wanneer katten in een populatie niet gedood maar gevangen worden (*trap*) en vervolgens gesteriliseerd (*neuter*) en weer teruggezet (*return*) worden, draagt dit bij aan de inperking van de overlast en het welzijn van de dieren. Inmiddels is er al tientallen jaren goede ervaring met deze methode.

Vele nationale en internationale dierenwelzijnsorganisaties en overheidsinstanties, zijn er van overtuigd dat de enige manier om zwervkattenpopulaties structureel en humaan te verkleinen en daarmee het zwervkattenleed, de TNRC-methode is.

Op basis van de rapportages door de Stichting Animal Foundation Platform en De Dierenbescherming over de door Gedeputeerde Staten verleende ontheffingen met zaaknummers Z/050576 en Z/049275, voor het terugplaatsen van verwilderde katten, kan gesteld worden dat de methode effectief is. Op grond van de vorige ontheffingen zijn er door De Dierenbescherming 999 katten gevangen, waarvan er weer 403 zijn teruggeplaatst. Dit houdt in dat er een beperking van 60% van de populatie verwilderde katten heeft plaatsgevonden in de werkgebieden van De Dierenbescherming. De Stichting Animal Foundation Platform werkt landelijk, deze stichting heeft in

2017, 3500 zwervkatten gevangen, hiervan is 42% uiteindelijk weer terug gegaan naar de vanglocatie. Ook hier is sprake van een beperking van bijna 60% van de populatie verwilderde katten.

De aanvraag is onder andere ingediend voor het vangen van verwilderde katten binnen de bebouwde kom. Op grond van artikel 3.10 tweede lid onderdeel e, is het toegestaan verwilderde katten te vangen met behulp van een vangkooi binnen de bebouwde kom. Voor dit onderdeel is derhalve geen ontheffing nodig en er wordt voor dit onderdeel van de aanvraag dan ook geen besluit genomen.

De "Gedragscode TNRC (Trap – Neuter –Return/Relocate & Care)" van de Stichting Zwervkatten Nederland maakt deel uit van deze ontheffing. Ten aanzien van de rapportage van het gebruik van deze ontheffing hebben wij een extra voorschrift opgenomen.

Conclusie

Gelet op bovenstaande overwegingen kan de gevraagde ontheffing verleend worden.

Specifieke voorwaarden

De gebieden waarvoor de ontheffing geldt dienen te zijn gelegen:

- binnen de bebouwde kom in de zin van de Wet natuurbescherming, dan wel
- buiten de bebouwde kom, binnen een locatie waarbij minimaal tien woningen dicht bij elkaar staan, of
- op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.

Definitie 'bebouwde kom'

Aan het begrip 'bebouwde kom' dient met betrekking tot de Wet natuurbescherming een zelfstandige betekenis te worden toegekend, los van bijvoorbeeld de betekenis van dit begrip in de Wegenverkeerswet en de Algemeen Plaatselijke Verordeningen. Aansluiting dient te worden gezocht bij het begrip 'bebouwde kom' in relatie tot het gebruik van een geweer, dat opgenomen is in artikel 3.21, derde lid van de Wet natuurbescherming en de jurisprudentie die hierover is ontwikkeld.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

gelet op artikel 3.34, eerste en derde lid, van de Wet natuurbescherming,
gelet op het door ons goedgekeurde faunabeheerplan 2017-2023,
gelet op de door ons vastgestelde Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant,
overwegende dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er geen afbreuk wordt gedaan
aan de gunstige staat van instandhouding van soorten

verlenen hierbij ontheffing aan:

Stichting Zwerfkatten Nederland
Zuidzijdsedijk 90
3264 LJ NIEUW-BEIJERLAND

ten behoeve van de gebruiker(s) van de ontheffing

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.34 van de Wet natuurbescherming voor het:

terugplaatsen van verwilderde katten binnen de navolgende gebieden, gelegen binnen de begrenzing
van de provincie Noord-Brabant:

- binnen de bebouwde kom in de zin van de Wet natuurbescherming, dan wel;
- buiten de bebouwde kom, binnen een locatie waarbij minimaal tien woningen
dicht bij elkaar staan, of;
- op campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.

De ontheffing wordt verleend voor de periode tot en met 8 november 2019.

Aan dit besluit zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. De ontheffing wordt slechts verleend voor de verwilderde (huis)kat (*Felis catus*) en de hierboven beschreven verboden handeling.
2. Uitvoering dient plaats te vinden conform de “Gedragscode TNRC (Trap – Neuter – Return/Relocate & Care)” van de Stichting Zwerfkatten Nederland zoals dat bij de aanvraag als bijlage is toegevoegd. Afwijken van dit plan van aanpak dient voorafgaand bij de Gedeputeerde Staten te worden gemeld, die hiervoor toestemming moet geven.
3. De gebruiker van de ontheffing is verplicht, bij gebruik van de ontheffing, een kopie van de gewaarmerkte ontheffing, de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker voor het betreden van de gronden of opstallen en een legitimatiebewijs bij zich te houden en deze op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
6. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 5.4, lid 1 en 3 van de Wet natuurbescherming worden gewijzigd c.q. ingetrokken.
7. Het niet conform de voorwaarden uitvoeren van een ontheffing is een overtreding van de Wet natuurbescherming en daarmee een economisch delict.
8. Gebruikers van deze ontheffing dienen voor het vangen en uitzetten van de verwilderde katten eerst toestemming te hebben verkregen van de grondgebruikers. Dit kunnen gemeenten zijn als grondgebruiker van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom, particuliere grondeigenaren en gebruikers van privé-eigendommen of grondgebruikers (eigenaren of beheerders) van campings, bungalowparken en vakantieaccommodaties.
9. Een rapportage over de wijze waarop van de ontheffing gebruik is gemaakt, waarbij vermeld dient te worden hoeveel katten zijn gevangen, behandeld, geplaatst bij gastgezinnen en hoeveel er teruggeplaatst zijn op de vanglokatie, dient binnen twee maanden na afloop van de ontheffingperiode te worden aangeboden aan Gedeputeerde Staten, via het emailadres info@odbn.nl , onder vermelding van het zaaknummer Z/074951.

’s-Hertogenbosch, 14 november 2018

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noor